

megalkuszik velük. A turpis causával való védekezés hasonló esetben rendszerint hypokrizist takar. Hiszen a felperes, ha maga eszközi a szállítást, minden valószínűség szerint maga is ahhoz az expedienshez fordult volna, amit alperes tett meg, az ő érdekében. A Kuria ezzel a döntésével a turpis causa körüli gyakorlatot, amely újabb időben a visszakövetelési igények tekintetében a polgári törvénykönyvjavaslat rendelkezéseihez simult, ezzel tovább fejlesztette és igazságosabbá tette. Elvileg ugyan a Kuria határozata semminő „jogsabályt“ nem formuláz meg, de a döntésnek, reméljük, a maga szűkebb területén meg lesz a jelentősége. Az erkölcs mögé bujó álerkölcösség ellen ez az álláspont hatásosan fog megküzdenni. A Kuria P. VII. 7283/1924. sz. határozata ugyanezen szellemben kimondja, hogy a tilos ügyletre társulók a tiltott ügyletre fordított közös kiadást közösen tartoznak viselni. B. S.

A felelős szerkesztő rögtöni hatályu felmondási joga. Egy vidéki lap felelős szerkesztőjének a lapvállalat tulajdonosa azt írta, hogy a lap iránnyitását egy négytagu szerkesztő-bizottság fogja végezni, amely bizottság rendelkezéseit ő követni lesz köteles. A szerkesztő kijelentette, hogy ő az erkölcsi és sajtójogi felelősséget csak a maga cselekedetéért és írásáért vállalhat. majd rövidebb idővel, minthogy havifizetését nem egészen kapta meg, kitért igényei fenntartásával, viszont a lapkiadó is azonnali hatállyal elbocsátotta.

A törvényszék, mint felelőbíró, a felperes keresetét — a járáshírósági marasztaló ítélettel szemben — elutasította. A Kuria a felperes felülvizsgálati kérelmére közbenszóló ítélettel felperes követelésének alapját megállapította és a mennyiség kérdésében a felelőbírói ítéletet új határozathozatalra utasította. A Kuria az írói lelkiismereti szabadság védelmének a jegyében a következőket mondta ki:

„A kir. Kuria jogi felfogása szerint a lap közleményeiért a hatóságokkal és a lap olvasóival szemben való erkölcsi és jogi felelősségnél fogva a főszerkesztő felperesre nézve — ennek beleegyezése nélkül — kifejezetten sértő és lealacsonyító egy más szerkesztőtől vagy szerkesztő csoporttól kiinduló szellemi irányzat rákényszerítése a felelős szerkesztőnek ilyen feltétlen alárendelése.“ (P. II. 6263/924.)

Sommás visszahelyezés a sajtójogban. Felperes elvállalta két egyesülettel a tulajdonukat képező hivatalos lap szerkesztését és kiadását. Az egyesületek utóbb elvonták a lap szerkesztését és kiadását, amire felperes sommás visszahelyezési keresettel kérte az előbbi állapot helyreállítását. A keresetet mindhárom fórum elutasította. A Kuria indokolása szerint „ha valaki más irányában ennek érdekeit szolgáló munkát végzését vállalja el, s utóbbi őt az ily tevékenység folytatásától eltiltja, akkor a másik féllel szemben fogalmilag van kizárva az ily tevékenység folytatásában való visszahelyezés“ (P. III. 5243/1924.). Öszintén szólva, a „fogalmi“ kizártság kódós kifejezése helyett szivesebben láttuk volna a „szolgabirtokra (közvetett birtok) való utalást, amelyet a Ptkj. 354. §-a